

Vejje til flere puslinge

Hvordan tiltrækker vi flere af de yngste medlemmer i FDF? To nye undersøgelser gør os klogere på barrierer og potentialer for mere puslingearbejde i FDF.

Hvad er egentlig på spil, når forældre til børn i puslingealderen vælger fritidsaktiviteter for deres børn? Hvad afgør, om valget falder på fodbold eller kor, FDF eller karate? Og hvor stor indflydelse har børnene selv på, hvilket foreningsfællesskab de træder ind i? Hvornår på året får kredse mest ud af at række ud til nye forældre lokalt, og hvad skal der til for, at flere kredse ønsker at oprette en puslingeklasse?

Indtil for nylig har svarene på ovenstående spørgsmål været ukendte. Vi har i kredsene gjort os vores egne erfaringer, men der er ikke tidligere indsamlet systematisk viden om puslingearbejde i FDF. Når vi med strategien over de næste år sammen skal arbejde for at få flere med i FDFs fællesskab, er det imidlertid helt centralt at se nærmere på de yngste målgrupper. Vi ved fra tidligere analyser af medlemsudviklingen, at FDFs medlemsfald primært skyldes et for lille optag af puslinge og tumlinge i kredsene. Derfor er det også særligt relevant med strategiske indsatser, der sigter mod øget optag af de yngste børn.

Nu giver to nye undersøgelser os mere viden om de barrierer, kredsene møder for at oprette puslingeklasser, samt forældrenes indflydelse på valget af børnenes fritidsaktiviteter.

Mønstre på tværs

Et af de tre udviklingsmål, FDFs kredse vedtog på landsmødet, handler netop om

Fakta om udviklingsmål

Et udviklingsmål er et mål, som kredse, landsdele og landsforbund arbejder med i fællesskab ved at gøre forskellige indsatser over to år mellem to landsmøder. På seneste landsmøde i 2020 vedtog FDFs kredse tre nye udviklingsmål, der alle tager udgangspunkt i FDFs strategi om, at vi sammen giver flere børn og unge et ståsted. Udviklingsmålene hedder 'Flere kredse', 'Tiltrække og fastholde flere' samt 'Kredsen fortæller FDF'. Flere indsatser under de enkelte udviklingsmål er som noget nyt funderet i viden indsamlet fra undersøgelser.

↑ **Flere børn** skal opleve det ståsted, FDF giver. Derfor skal kredse de næste år arbejde med at tiltrække og fastholde flere.

at tiltrække og fastholde flere medlemmer – for flere børn skal opleve det ståsted, FDF giver.

- Der er brug for at styrke den måde, vi sammen fastholder eksisterende medlemmer og tiltrækker nye. Vi arbejder for, at flere børn starter til FDF som puslinge og tumlinge og understøtter kredsene i at oprette flere puslingeklasse og gøre dem mere tilgængelige for målgruppen, siger udviklingschef i FDF Anna Buur Vistesén.

De to undersøgelser er med til at afdække, hvor kræfterne er bedst givet ud, når opgaven med at tiltrække flere puslinge skal løftes i kredse og landsdele. For selvom FDFs kredse er forskellige, og hver kreds har egne potentialer og udfordringer, er der alligevel mønstre og fællestræk, der går igen. ►

Indsigter fra undersøgelserne

1 Barriereanalyse af kredse uden puslingeklasse

Analysen er gennemført i foråret 2021 på baggrund af interviews og fokusgrupper med ledere og kredsledere fra 17 kredse. Fælles for kredsene er, at de har max tre medlemmer fra årgang 2015, der forventes at gå i 0. klasse i 2021. I undersøgelsen er ikke medtaget oplevede barrierer fra kredse med puslingearbejde. Undersøgelsen munder ud i en række analytiske konklusioner baseret på mønstre i ledernes svar, herunder:

- Nogle kredse fravælger aktivt puslingearbejdet, andre ville gerne have det, men har ikke overskud til at tiltrække børn og ledere.
- Puslingeforældre er særlige: For mange puslingeforældre er det første gang, deres barn går til en fritidsaktivitet, og det betyder, at de også skal læres op. De vil gerne høre, at barnet har haft en god oplevelse og elsker at se billeder fra aktiviteterne. Godt forældresamarbejde starter, når forældrene første gang møder kredsen.
- Ledere er nøglen til alt slags FDF: Ledermangel er den overvejende barriere for at have en fast puslingeklasse. Det kan være mangel på ledere med fleksible arbejdstider, ledere med interesse for puslingemålgruppen eller slet og ret hænder nok til at man kan forestille sig at udvide aktivitetstilbuddet i kredsen.
- Puslingemøder kræver særlige rammer: De bør ligge tidligere end andre møder, og det gør det svært for flertallet af ledere at nå efter arbejde. Samtidig er der behov for lidt flere ledere, for børnene kan lidt mindre selv. Der skal helst være et toilet i nærheden af aktiviteten. Lederne skal have mod på at lade den gode planlægning ligge og i stedet gribe stemningen.

2 Forældreperspektiv på børns fritidsaktiviteter

Der blev i efteråret 2021 gennemført 305 online webinterview med forældre til børn i alderen 4-9 år. Undersøgelsen afdækker, i hvilket omfang forældre præger børns valg af fritidsaktiviteter, og hvad der har betydning for valget. Stikprøven er repræsentativ for danske børn på køn og region i aldersgruppen. Centrale konklusioner er:

- 72 pct. af alle børn i alderen 4-9 år går til fritidsaktiviteter mindst en gang om ugen. Andelen af børn, som ikke går til noget (28 pct.), falder, jo ældre barnet bliver.
- Svømning, fodbold og gymnastik er de mest udbredte fritidsaktiviteter. Dernæst følger FDF/spejder.
- Aktiviteten FDF/spejder er mere udbredt blandt de ældre børn.
- Når forældre gerne ser, at barnet går til FDF/spejder, begrundes det især med fællesskabet, udelivet/naturen, de gode værdier, og at det giver barnet gode kompetencer.
- De forældre, som ikke har præference for det, begrundes det med, at barnet ikke viser interesse for det, og at man som forældre har et manglende kendskab til FDF og spejder.
- Et lidt dårligt image, f.eks. opstået via egen dårlige erfaring og en opfattelse af, at FDF/spejder-aktiviteten ikke indeholder motion, ses også af få som barrierer for aktiviteten.
- Forældrene har stor indflydelse på valget og er dermed en vigtig kommunikations-målgruppe. 8 ud af 10 har således meget stor/rimelig stor indflydelse på barnets valg.
- Forældrenes indflydelse varierer afhængig af aktivitetstype. Børn er især initiativtagere til fodbold, håndbold og kampsport, mens forældre i højere grad tager initiativ til svømning og musik. Spejder/FDF er den aktivitet, som har den højeste andel "fælles beslutning".
- Ved valg af aktiviteter lægger forældrene absolut størst vægt på, at barnet selv ønsker at gå til aktiviteten.
- Den endelige beslutning træffes typisk i juli/august, hvorfor kommunikationsindsatsen bør ligge før og efter sommerferien.

Begge undersøgelser findes i deres fulde længde under udviklingsmål på FDF.dk

◀ Tydelige mønstre trådte fx frem i den ene undersøgelse, "Barriereanalyse for kredse uden puslingeklasser", hvor ledere og kredsledere fra 17 forskellige kredse deltog i en række fokusgruppeinterviews. Formålet var at afdække, hvilke barrierer kredsene oplever for at oprette puslingeklasser, og fælles for de medvirkende kredse var, at de havde meget få eller ingen børn i puslingealderen. Undersøgelsen viser, at den overvejende barriere for at have en fast puslingeklasse for de kredse, der deltog, var ledermangel. Samtidig pegede lederne i undersøgelsen på, at puslingemøder kræver særlige rammer og hensyn, der kan være vanskelige at få til at gå op med fx lederens arbejde eller andre strukturelle forhold.

Selvom puslingemøder ifølge lederne i

kræver særlige rammer, viser undersøgelsen også, at måden puslinge og deres ledere er sammen på ikke adskiller sig fra andre klasser i FDF.

- Det er de samme tematikker, der er i spil når det kommer til at give børn i puslingealderen et ståsted at møde verden fra, som for resten af FDF: Børn vil lege og møde den voksne, og de voksne vil skabe et fællesskab for og med børnene, siger forbundssekretær Anne Kathrine Østerby Muldbjerg, som har stået for rækken af fokusgruppeinterviews.

Vigtige forældre

Til gengæld peger lederne fra fokusgruppeinterviewene på, at puslingeforældre er særlige sammenlignet med forældre til ældre børn. For mange puslingeforældre

er det første gang, deres barn går til en fritidsaktivitet. De skal selv lære, hvad det vil sige at indgå i et forpligtende foreningsfællesskab. De har brug for tryghed og vished om, at deres barn har haft en god oplevelse til FDF.

At denne gruppe af forældre er særlig og skal tænkes med, når kredse vil tiltrække puslinge, understreges yderligere i den anden undersøgelse, "Forældreperspektiv på børns fritidsaktiviteter", som FDF har gennemført i dette efterår. Undersøgelsen er den første af sin art i foreningsregi, og den giver svar på, i hvor stort omfang forældre har indflydelse på deres børns fritidsaktiviteter, samt hvad der er afgørende for valget.

Otte ud af ti forældre til børn i puslingealderen har enten meget stor eller rimelig

↑ **Til sæsonopstart** for alle klasser i FDF Virum.

← **Ledere oplever**, at puslingemøder kræver særlige rammer.

stor indflydelse på valget af fritidsaktivitet.

- Vi skal holde os forældrenes vigtige rolle for øje, når vi ønsker at tiltrække flere yngre børn til FDFs fællesskab. Forældre har afgørende indflydelse på valget af børnenes fritidsaktiviteter, og det gør dem til en vigtig målgruppe at række ud til, siger udviklingschef Anna Buur Vistesen.

Samme undersøgelse viser også, at hele 28 pct. af børn mellem 4-9 år slet ikke går til en fritidsaktivitet.

Fælles indsatser

Til sammen giver de to undersøgelser nogle pejlinger i forhold til, hvordan kredse kan arbejde med at skabe mere puslingearbejde.

- Det, der træder frem på tværs af undersøgelserne, er, at det ville være interessant

netop at arbejde med at kunne bryde de traditionelle rammer og forståelsen af, hvad FDF skal være for de yngste årgange. Derved kan vi imødekomme nogle af de strukturelle behov, som kredsene selv peger på, siger Anne Kathrine Østerby Muldbjerg og uddyber:

- Det kunne eksempelvis være at arbejde med lørdags-FDF for puslinge-aldersgruppen. Vi kunne også med fordel se på puslingeforældrene som en særlig målgruppe, der endnu ikke er vant til at sende deres børn til fritidsaktiviteter, og som derfor skal oplæres i foreningslivet for første gang.

På baggrund af den viden, undersøgelserne giver os, har FDFs hovedbestyrelse på deres oktobermøde fastlagt en række indsatser, der i den kommende tid skal

”

Børn vil lege og møde den voksne, og de voksne vil skabe et fællesskab for og med børnene.

ANNE KATHRINE ØSTERBY MULDBJERG, FORBUNDSSEKRETÆR

løftes i kredse og landsdele. Indsatser som på sigt skal tiltrække og fastholde flere. Dem kan man læse mere om på FDF.dk under udviklingsmål. ●